

การถอดบทเรียนความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพื้ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

(The Distilled Lesson Succeeded in Administration of The Phithuksa Preschool Child
Development Center under Bangkok Metropolis)

กรณีการ เกิดศรีพันธุ์¹

Kannika Koetsripan¹

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการบริหารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพื้ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพื้ศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพื้ศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling) ที่เป็นผู้บริหารและบุคลากรจำนวน 34 คน แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องโดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า(Triangulation) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นจึงจัดการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อวิเคราะห์สรุป ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการบริหารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จจะมีผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารสูงสุดในการกำหนดนโยบายมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษา มีรองผู้อำนวยการเป็นผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย มีหัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานบริหารบุคลากร หัวหน้างานงบประมาณและหัวหน้างานบริหารทั่วไป มีการส่งเสริมสนับสนุนประสานงานชุมชน แต่ละฝ่ายเน้นการทำงานเป็นทีม มีการประชุมชี้แจงในภาระหน้าที่ของแต่ละแผนงานให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มีระบบติดตามงานอย่างชัดเจน มีการนิเทศงานอย่างเป็นระบบ เป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร และบุคลากรที่ได้รับการนิเทศ มีการรายงานผลการนิเทศติดตามงานอย่างเป็นระบบ และให้โอกาสปรับปรุงตนเองภายหลังได้รับการนิเทศแล้ว โดยกำหนดระยะเวลาอย่างชัดเจนตามแผนพัฒนางานของแต่ละฝ่าย มีระบบให้ความช่วยเหลือหลังการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบุคลากร มีการระดมสมองเพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้การประชุมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อลดความผิดพลาด และความขัดแย้งให้มากที่สุด

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานได้แก่ (1)ปัญหาด้านกายภาพ มีพื้นที่คับแคบ การเดินทางเข้าออกไม่สะดวก ทำให้เกิดปัญหาในการ รับ ส่ง บุตรหลาน ขาดสถานที่จอดรถอย่างพอเพียง (2)จำนวนนักเรียน ที่มีความต้องการที่จะเข้าเรียนมีจำนวนมาก อาคารสถานที่และห้องเรียน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ (3)บุคลากร ได้รับค่าตอบแทนในตำแหน่งอาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก ไม่เป็นไปตามวุฒิการศึกษา แตกต่างจากบัญชีเงินเดือนของข้าราชการอื่น ๆ ขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และสวัสดิการอื่นที่พึงจะได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ (4)งบประมาณ ที่ต้นสังกัด

ยังจัดให้ไม่เหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นในการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ (5) การจัดการเรียนการสอน ที่ไม่ได้รับการดูแล การแนะนำ การนิเทศ จากผู้เกี่ยวข้องโดยตรง ในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยจากต้นสังกัดให้มากเท่าที่ควร

3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหาร ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารที่มีความสามารถ (2) การบริหารงาน อย่างมีระบบ (3) คณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็ง (4) การติดตามตรวจสอบภายในในรูปแบบของคณะกรรมการ (5) บุคลากรที่มีจิตอาสา (6) การให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร (7) การประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และ (8) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในลักษณะกัลยาณมิตรด้วยจิตอาสา

Abstract

The purpose of this research was: (1) to study the administrative processes succeeded in administration of the Phithaksa preschool child development center under Bangkok metropolis ; (2) to study the problems and obstacles operated in the Phithaksa preschool child development center under Bangkok metropolis ; and (3) to analyze the factors succeeded in the Phithaksa preschool child development center under Bangkok metropolis using the structured interview apparatuses made up by the researchers , operated the indepth interview from the sample groups of the purposive sampling of 18 –administrators and staffs , then gathered to verify correctly by the triangulation data investigation method and after that evaluated the data by using the content analysis method . Finally , the researchers provided the focus group meeting to analyze in its summaries.

The research findings are as follows.

1. The administrative processes succeeded in administration of the Phithaksa preschool child development center under Bangkok metropolis found that they had the director as the highest administrator for setting up the policies, advising and suggesting by the education committee, the policies were carried out by the deputy directors consisted of 4 sections of the education, personal administration, budget and general administration chief sections. Also, it was founded that these processes were provided for promoting and supporting the co-operated communities, working in teams of each sections, informing in meeting for the responsible duties of each plans to the related staffs for understanding the work details, and being the certainly follow-up systems, and being the systematic work supervisions and accepted by the administrators and staffs joined with the work supervisions, reporting systematically the results of the work supervisions, and giving again the opportunities of the joined staffs of the work supervisions for improving once themselves after the completed work supervisions by determining clearly the time periods based on each developed plan sectors, and being the supported systems after the operation evaluations not accomplishing the targets to supervision of the still incomplete works, and supporting the stuffs in the prefix works, and finally gathering the intelligent ideas to decision on solving the problems by meeting for the agreements before determining and solving the problems for reducing the most mistakes of the decisions and conflictions.

2. The problems and obstacles of operating the Phithaksa preschool child development center under Bangkok metropolis were found that (1) For the physically problems, the limitation of the uncomfortable area for parents' visiting, occurring some problems in receiving and taking the preschool child students, including the lack of the sufficient car park (2) For the amount of the students, the requirements of the preschool child

students were high to apply, caused the buildings and classrooms, including the related equipments, not to be sufficient. (3) For the stuffs, the remunerations of the child care volunteers were not followed with their certificates, contrasting with the payroll accounts of the other government officials causing the lacks of the professional securities and desirable welfares from the government sectors. (4) For the budgets, the original government sectors were still not enough to meet the requirements and needs in the managements of the national preschool child center standards while comparing with the other local administrative organizations. (5) For the instructional-learning managements, did not receive sufficiently any cares, suggestions and work supervisions from the directly related personals in the preschool educational administration sectors of the original affiliations.

3. The factors succeeded in the Phithuksa pre-school child development center under Bangkok metropolis were found that consisted of (1) the capacity of administrators (2) the systematic work administrations (3) the strong educational committees (4) the internal audited follow-up as the committees (5) the volunteer spirit stuffs (6) the significances of developed stuffs (7) the habitually collaborate meetings and (7) the participated stuffs in friendly volunteer spirit .

คำสำคัญ

การถอดบทเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้บุคคลสังคมไทยมีการแข่งขันกันเพื่อการอยู่รอดเป็นอย่างสูง การเตรียมตัวของบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมตัวเด็กตั้งแต่ปฐมวัย จึงเป็นเรื่องสำคัญ เป็นพื้นฐานแห่งการดำรงชีวิตในอนาคตที่สำคัญอย่างยิ่งในชุมชนหรือสังคมที่จะต้องอาศัยการพัฒนาคุณภาพของเด็กตั้งแต่เริ่มต้น ศูนย์พัฒนาเด็กจึงเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะเข้ามารับมือกับบทบาทดังกล่าวโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก ตลอดจนผู้ดูแลเด็กที่มีมีความรู้ความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์เด็กเล็กตามที่ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมกำหนดขึ้น

กรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรมตามความเป็นอยู่จริงของเด็ก โดยมีอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กในชุมชนเป็นผู้เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยผ่านการเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กและผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเด็กเล็กโดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ที่สามารถดำรงในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งต้องได้รับการประสานความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นสถานที่รับเลี้ยงเด็กและดูแลเด็กในชุมชนที่เกิดจากความริเริ่มและความพร้อมของประชาชนในชุมชนของตนเองโดยมีการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการซึ่งเป็นประชาชนในชุมชนภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการชุมชนและมีอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กเป็นกลไกสำคัญที่จะนำบริการทางสังคมไปสู่การพัฒนาเด็กตามหลักวิชาการทางจิตวิทยา เพื่อเด็กก่อนวัยเรียนในชุมชนจะได้รับการพัฒนาตามควรแก่วัยที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในชุมชนรับเลี้ยงเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 2 – 6 ปี เพื่อพัฒนาความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นการให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็ก เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ระบบโรงเรียน ทั้งนี้ผู้ปกครองจะต้องมีส่วนร่วมในการเสียค่าใช้จ่ายสมทบเป็นค่าอาหาร

สำหรับเด็กตามความเหมาะสม ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนที่รับผิดชอบทั้งหมด 319 ศูนย์ อาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก 2,137 คน เด็ก 27,218 คน มีการประเมินตามมาตรฐานกรุงเทพมหานคร ผลการประเมินจำนวน ศูนย์ที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 316 ศูนย์ ระดับดีมาก 140 ศูนย์ ระดับดี 125 ศูนย์ ระดับพื้นฐาน 51 ศูนย์ ปิดปรับปรุง 2 ศูนย์ จัดตั้งใหม่ 1 ศูนย์ [1]

ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ในชุมชนวัดอมรทนายการรามเปิดบริการรับ เด็กก่อนวัยเรียนในชุมชนเมื่อ ปี 2527 ปัจจุบันมีรูปแบบการบริหารโดยคณะกรรมการบริหารศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนพิ ทักษามีจำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ซึ่งมี ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตบางกอกน้อยแต่งตั้งประธานกรรมการและหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษาเป็นเลขานุการ สำหรับ งบประมาณในการบริหารจัดการนั้น ส่วนหนึ่งได้รับการจัดสรรจากรัฐเป็นค่าตอบแทนครูผู้ดูแลเด็ก ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม(นม) ค่าวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้อื่นๆ และอีกส่วนหนึ่งเป็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมาสนับสนุน ตามที่ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษากำหนดตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิ ทักษา มีครูอาสาจำนวน 35 คน มีเด็กจำนวน 500-600 คน เด็กที่เข้ามาใช้บริการอยู่ทั้งภายใน – ภายนอกชุมชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพทำกิจการภายในครอบครัว ลูกจ้าง ข้าราชการ แม่บ้าน ไม่มีเวลาเลี้ยงดูบุตรหลานให้มี คุณภาพ และเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ต้องประกอบอาชีพ จึงได้ส่งบุตรหลานเข้ามาใช้บริการ สภาพแวดล้อม ภายนอกสถานศึกษาจะมีหน่วยงานราชการ เอกชน โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีรถไฟ สำนักงานเขตบางกอกน้อยซึ่ง บุตรหลานตามสถานที่ดังกล่าวเข้ามาใช้บริการ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษาได้จัดการให้บริการทางการศึกษาจน เป็นที่ยอมรับ เจ้าหน้าที่ทุกคนมีจิตอาสา ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีจิตใจที่เป็นกุศลที่ต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่นโดยไม่หวัง ผลประโยชน์ที่จะได้รับ ร่วมกันทำกิจกรรมที่ไม่ใช่ภาระหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ เป็นกิจกรรมที่เสียสละทั้งกาย ใจ และ เวลาเพื่อครอบครัวอย่างต่อเนืองจึงได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาใช้บริการจนทุกวันนี้ การพัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพนั้นโดยผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษานับว่าเป็นผู้มี บทบาทสำคัญยิ่ง เพราะเป็นผู้ปฏิบัติในพื้นที่โดยตรง คุณภาพชีวิตของเด็กจะเกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับ การจัดประสบการณ์ของครูผู้สอนและการส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหาร ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจใน ปรัชญา หลักการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จิตวิทยาพัฒนาการเด็กมีทักษะและวิธีการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนา ด้าน ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ การเรียนรู้สองตามวัย รวมถึงการคิดค้นรูปแบบ วิธีการ นวัตกรรมที่จะพัฒนาเด็ก ภายใต้อุปสรรคต่าง ๆ ได้รับรางวัลจากการประเมินมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรุงเทพมหานครระดับดีมาก ประจำปี 2550 และประจำปี 2551 ได้รับรางวัลผู้ดูแลเด็กดีเด่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปี 2551 และ ได้รับพระราชทานรางวัลยกย่ององค์กรผู้ทำคุณประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน สาขาพัฒนา เยาวชน บำเพ็ญประโยชน์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนประจำปี 2552 จาก พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์พระวรชายาในพระบรม โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

จากความเป็นมาที่ได้นำเสนอข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษาสังกัด กรุงเทพมหานครประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชน ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษาสังกัดกรุงเทพมหานครจึง เห็นว่าน่าจะศึกษาวิจัยในการถอดบทเรียนความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษาสังกัด กรุงเทพมหานครเพื่อเป็นแบบอย่างสำหรับหน่วยงานจัดการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนอื่น ๆ จะสามารถนำไป ศึกษาและประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์สังกัด กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์สังกัด กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 9 คน บุคลากรผู้ปฏิบัติงานจำนวน 25 คน ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามกรอบความคิดที่กำหนด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก(In depth Interview) ด้วยข้อคำถามที่อาศัยหลัก 4W 2H กล่าวคือ อะไร ?(What ?) เมื่อไร ? (When ?) ที่ไหน ? (Where ?) เหตุใด ? (Why ?) อย่างไร ? (How ?) มากเท่าไร ? (How much)จากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในลักษณะความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80 ถึง 1.00 แล้วนำแบบสัมภาษณ์กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยนัดหมายกลุ่มตัวอย่างดำเนินการสัมภาษณ์ และประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ในแต่ละงานเป็นระยะ ๆ โดยใช้ประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์และผลการสัมภาษณ์เบื้องต้น แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยใช้การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยเทคนิคตรวจสอบแบบสามเส้า(Triangulation)ซึ่งเป็นการ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่ และบุคคลที่ต่างกัน โดยพิจารณาข้อมูลที่ได้จากต่างเวลา ต่างสถานที่ และผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกันแล้วยังได้ข้อมูลเหมือนเดิม และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)เพื่อนำไปสู่ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

1. กระบวนการบริหารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานจะมีผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารสูงสุดในการกำหนดนโยบายโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำและมีรองผู้อำนวยการเป็นผู้รับนโยบายมาบริหารจัดการ โดยเป็นฝ่ายปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย มีหัวหน้างานฝ่ายวิชาการรับผิดชอบงานวิชาการ หัวหน้างานฝ่ายงานบริหารบุคลากร รับผิดชอบงานบุคคลด้านการสรรหาและการวัดประเมินผล หัวหน้างานฝ่ายงานงบประมาณรับผิดชอบการบริหารการเงินและบัญชี หัวหน้างานฝ่ายการบริหารทั่วไปรับผิดชอบงานธุรการ อาคารสถานที่ การส่งเสริมสนับสนุนประสานงานชุมชน ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีการทำงานเป็นทีม จะมีการประชุมชี้แจงในภาระหน้าที่ของแต่ละแผนงานให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้องาน และมีระบบติดตามงานอย่างชัดเจน และมีการนิเทศงานอย่างเป็นระบบ และเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ ตลอดจนบุคลากรที่ได้รับการนิเทศให้การยอมรับ มีการรายงานผลการนิเทศติดตามงานอย่างเป็นระบบ และให้โอกาสผู้ที่ได้รับการนิเทศมีการปรับปรุงตนเองภายหลังได้รับการนิเทศแล้ว โดยมีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงอย่างชัดเจนตามแผนพัฒนางานของแต่ละฝ่าย และมีระบบให้ความช่วยเหลือภายหลังการประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วไม่เป็นไปตามเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ เพื่อเป็นการกำกับดูแลงานในส่วนที่ไม่เรียบร้อย และช่วยเหลือบุคลากรในงานที่มีปัญหา มีการระดมสมองเพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้การประชุมเพื่อให้ที่ประชุมเห็นชอบก่อนจะมีการตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อที่จะลดปัญหาความผิดพลาดในการตัดสินใจ และความขัดแย้งให้มากที่สุด

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ปัญหาด้านกายภาพ มีพื้นที่คับแคบ การเดินทางเข้าออกไม่สะดวก ทำให้เกิดปัญหาในการรับส่งบุตรหลาน ขาดสถานที่จอดรถอย่างพอเพียง (2) จำนวนนักเรียน ที่มีความต้องการที่จะเข้าเรียนมีจำนวนมาก อาคารสถานที่และห้องเรียน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ (3) บุคลากร ได้รับค่าตอบแทนในตำแหน่งอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กไม่เป็นไปตามวุฒิการศึกษา แตกต่างจากบัญชีเงินเดือนของข้าราชการอื่น ๆ ขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และสวัสดิการอื่นที่พึงจะได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ (4) งบประมาณ ที่ต้นสังกัดยังจัดให้ไม่เหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการ และความจำเป็นในการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ (5) การจัดการเรียนการสอน ที่ไม่ได้รับการดูแล การแนะนำ การนิเทศจากผู้เกี่ยวข้องโดยตรง ในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของต้นสังกัดเข้ามาดูแลและให้การสนับสนุนแนะนำมากเท่าที่ควร

3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าประกอบด้วย (1) ผู้บริหารที่มีความสามารถ (2) การบริหารงานอย่างมีระบบ (3) คณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็ง (4) การติดตามตรวจสอบภายในในรูปของคณะกรรมการ (5) บุคลากรที่มีจิตอาสา (6) การให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร (7) การประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และ (8) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในลักษณะกัลยาณมิตรด้วยจิตอาสา

อภิปรายผลจากการศึกษา

จากการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่ากระบวนการบริหารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จะมีผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารสูงสุดในการกำหนดนโยบายโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำและมีรองผู้อำนวยการเป็นผู้รับนโยบายมาบริหารจัดการ โดยเป็นฝ่ายปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย มีหัวหน้างานฝ่ายวิชาการรับผิดชอบงานวิชาการ หัวหน้าฝ่ายงานบริหารบุคลากรรับผิดชอบงานบุคคลด้านการสรรหาและการวัดประเมินผล หัวหน้าฝ่ายงานงบประมาณรับผิดชอบการบริหารการเงินและบัญชี หัวหน้างานฝ่ายการบริหารทั่วไปรับผิดชอบงานธุรการ อาคารสถานที่ การส่งเสริมสนับสนุนประสานงานชุมชน ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีความทำงานเป็นทีม จะมีการประชุมชี้แจงในภาระหน้าที่ของแต่ละแผนงานให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้องาน และมีระบบติดตามงานอย่างชัดเจน และมีการนิเทศงานอย่างเป็นระบบ และเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ศึกษา ตลอดจนบุคลากรที่ได้รับการนิเทศให้การยอมรับ มีการรายงานผลการนิเทศติดตามงานอย่างเป็นระบบ และให้โอกาสผู้ที่ได้รับการนิเทศมีการปรับปรุงตนเองภายหลังได้รับการนิเทศแล้ว โดยมีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงอย่างชัดเจนตามแผนพัฒนางานของแต่ละฝ่าย และมีระบบให้ความช่วยเหลือภายหลังการประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วไม่เป็นไปตามเป้าหมายของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ศึกษา เพื่อเป็นการกำกับดูแลงานในส่วนที่ไม่เรียบร้อย และช่วยเหลือบุคลากรในงานที่มีปัญหา มีการระดมสมองเพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้การประชุมเพื่อให้ที่ประชุมเห็นชอบก่อนจะมีการตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อที่จะลดปัญหาความผิดพลาดในการตัดสินใจ และความขัดแย้งให้มากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากผู้บริหารใช้ความรู้ทางวิชาการและเทคนิคการบริหารงานด้านต่าง ๆ ผ่านการปฏิบัติงานเป็นทีม มีความเป็นกันเองกับบุคลากร ปลูกฝังจิตอาสา ส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนเกิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผ่านการประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนางานทุกด้านเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ศูนย์สามารถพัฒนาการทำงานให้เป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครองหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล จงเจริญ [2] ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กทุกคนมีความภาคภูมิใจที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็ก และมีการนำความรู้ที่ได้รับต่าง ๆ ไปพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตนเอง และขยายความรู้ให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ ต่อไป (2) สภาพการปฏิบัติงานของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็ก พบว่าด้านการจัดสภาพแวดล้อม การปฏิบัติงานของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กด้าน

การจัดสภาพแวดล้อม มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติเหมาะสมมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดูแลบริเวณโดยรอบให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และดูแลเครื่องเล่นสนามให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ เมื่อเกิดการชำรุดแจ้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการซ่อม ทุกคนเห็นความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติเหมาะสมมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการวางแผนการจัดประสบการณ์และการเรียนรู้ให้เด็ก ผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กทุกคนคำนึงถึงวัยของเด็ก และหลักการพัฒนาเด็กอย่างองค์รวมให้ครบพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา รู้ ด้านการประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติเหมาะสมมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้แบบบันทึกพัฒนาการในการบันทึกพัฒนาการของเด็ก และการนำผลการประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้รายงานให้ผู้ปกครองทราบ ผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กทุกคนประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้โดยยึดหลักการประเมินผลพัฒนา การทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประเมินเป็นรายบุคคล ตามสภาพจริง ใช้การสังเกตพฤติกรรม และมีการบันทึกพัฒนาการ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติเหมาะสมมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การที่ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางศูนย์จัดขึ้น ผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็กทุกคนให้ความสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนเป็นอย่างมาก และงานวิจัยของยุทธนา มิ่งเมือง [3] ที่ได้ศึกษา การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี พบว่า การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการบริการอาหารสะอาดและปลอดภัย ด้านบุคลากร ด้านส่งเสริมสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดปลอดภัย ส่วนด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับปานกลาง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพหุศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ปัญหาด้านกายภาพ มีพื้นที่คับแคบ การเดินทางเข้าออกไม่สะดวก ทำให้เกิดปัญหาในการ รับ ส่ง บุตรหลาน ขาดสถานที่จอดรถอย่างพอเพียง (2)จำนวนนักเรียน ที่มีความต้องการที่จะเข้าเรียนมีจำนวนมาก อาคารสถานที่และห้องเรียน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ (3)บุคลากร ได้รับค่าตอบแทนในตำแหน่งอาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก ไม่เป็นไปตามวุฒิการศึกษา แตกต่างจากบัญชีเงินเดือนของข้าราชการอื่น ๆ ขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และสวัสดิการอื่นที่พึงจะได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ (4)งบประมาณ ที่ต้นสังกัดยังจัดให้ไม่เหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นในการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ (5)การจัดการเรียนการสอน ที่ไม่ได้รับการดูแล การแนะนำ การนิเทศจากผู้เกี่ยวข้องโดยตรงในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของต้นสังกัดเข้ามาดูแลและให้การสนับสนุนแนะนำมากเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพหุศึกษา มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครองนักเรียนทำให้มีนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก พื้นที่ที่ใช้จึงน้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนที่มากขึ้น เกิดการขาดแคลนทั้งด้านสถานที่ ความไม่สะดวกในการเดินทาง ตลอดจนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในการบริหารจัดการศูนย์ฯ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ บุคลากร และอื่น ๆ ทำให้ผู้บริหารจำเป็นต้องระดมทรัพยากรโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในบางเรื่องเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้นโยบายในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้ความสำคัญและความสนใจแตกต่างกันไป ทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนและบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ขาดความมั่นคง ขาดขวัญและกำลังใจดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่การศึกษาในระดับปฐมวัยที่จัดโดยศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ต่าง ๆ นับเป็นพื้นฐานการศึกษาที่สำคัญของอนุชนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตของชาติที่ควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญเป็นพิเศษก็ตามโดยที่คุณภาพของครู หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพียงพอ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพหุศึกษารักษาระดับคุณภาพที่ดีไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัญญา บุญทอง [4] ที่ได้ศึกษาการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลลือฮาย อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี พบว่า

การดำเนินงานในปัจจุบัน มีปัญหาในการกำกับดูแลบุคลากรไม่ทั่วถึง มีบุคลากรไม่เพียงพอ อาคารสถานที่คับแคบไม่ได้แบ่งห้องเรียนเป็นช่วงชั้น ห้องอาหาร ห้องนอน ห้องเรียนให้เป็นสัดส่วน และไม่มีที่พักของผู้ปกครองที่มารอรับเด็กการจัดกิจกรรมในแต่ละวันยังไม่มีกิจกรรมครบถ้วน โดยเฉพาะการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ยังมีการจัดกิจกรรมน้อย เครื่องเล่นสนามไม่เพียงพอและชำรุด ปัจจุบันผู้ปกครองและชุมชน เข้ามาร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อยมาก เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ของศูนย์เด็กเล็ก และงานวิจัยของยามาโมโตะ และ ลี [4] ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง สิ่งที่ทำให้โรงเรียนอนุบาลมีคุณภาพสูง : ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างมุมมองของผู้ปกครองชาวจีนอพยพและผู้ปกครองเชื้อชาติยุโรปอเมริกัน ผลการวิจัยพบว่า แม้วานักวิชาการจะพยายามกำหนดลักษณะของโรงเรียนอนุบาลที่มีคุณภาพแต่จะรู้น้อยมากถึงมุมมองของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนอนุบาลที่มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุมมองของผู้ปกครองที่เป็นผู้อพยพซึ่งเกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจสังคม (socioeconomic-SES) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบ 20 ประการในโรงเรียนอนุบาลที่มีคุณภาพสูงซึ่งไม่เพียงแต่วัฒนธรรมและเศรษฐกิจสังคมเท่านั้น ผู้ปกครองยังชี้ให้เห็นว่าคุณภาพของครู หลักสูตร และสภาพแวดล้อมนับเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับโรงเรียนอนุบาลคุณภาพสูง อย่างไรก็ตามผู้ปกครองชาวจีนอพยพเน้นไปที่คุณภาพของครูเปรียบเทียบกับผู้ปกครองที่เชื้อชาติยุโรปอเมริกันที่เน้นเรื่องความสนใจส่วนตัวและการตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองและตัวเด็กเอง นอกจากนี้ยังพบว่ามี ความแตกต่างกันระหว่างผู้ปกครองชาวจีนอพยพที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่าผู้ปกครองเชื้อชาติยุโรปอเมริกัน และมีข้อเสนอแนะไว้ว่าสถานที่ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครองที่ไม่แน่นอนในเบื้องต้นและค่านิยมที่เป็นลักษณะของโรงเรียนอนุบาลคุณภาพสูงขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและเศรษฐกิจสังคมของเขา

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารที่มีความสามารถ (2) การบริหารงานอย่างมีระบบ (3) คณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็ง (4) การติดตามตรวจสอบภายในในรูปของคณะกรรมการ (5) บุคลากรที่มีจิตอาสา (6) การให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร (7) การประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และ(8) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในลักษณะกัลยาณมิตรด้วยจิตอาสา ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากสมรรถนะและภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัจจัยอย่างอื่นตามมาไม่อาจจะเป็นการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็ง การจัดระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีการติดตามการดำเนินงาน การให้ความสำคัญต่อบุคลากรและการพัฒนาบุคลากร โดยความร่วมมือของภาคประชาชน คณะกรรมการสถานศึกษาและสิ่งที่สำคัญที่สุดความร่วมมือของบุคลากรภายในศูนย์นั่นเองซึ่งสอดคล้องกับทวี จันทรอัน [6] ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านน่านน้อย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดประชุมผู้ปกครอง ปีละ 1 ครั้ง เพื่อชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบนโยบายของเทศบาลทำให้ชุมชนรับทราบข่าวสารไม่มาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนควรเอาใจใส่ในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการบริหารสถานศึกษาให้เท่าทันต่อบริบทที่เกี่ยวข้องที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

1.2 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนให้เกิดผลเป็นความร่วมมืออย่างแท้จริงในฐานะผู้มีส่วนได้เสียโดยใช้การประชุมกันเป็นนิจเป็นวิธีการสำคัญ

1.3 ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเด็กควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร เอาใจใส่ ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด สร้างจิตอาสาในการทำงานตลอดจนดูแลขวัญ กำลังใจและสวัสดิการอย่างเหมาะสม

1.4 กรุงเทพมหานครควรสนับสนุนค่าตอบแทนบุคลากรให้เหมือนกับบัญชีเงินเดือนของข้าราชการอื่น ส่งเสริมความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และสนับสนุนสวัสดิการอื่น ๆ ที่พึงจะได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ

1.5 กรุงเทพมหานคร โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ดูแลอย่างใกล้ชิดเพียงพอในการดำเนินงานและการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพในฐานะที่เป็นสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต

1.6 กรุงเทพมหานครควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นตัวอย่างหรือต้นแบบให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยการเทียบรอย(Benchmarking) ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์สังกัดกรุงเทพมหานครกับศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนอื่น ๆ ด้วยรูปแบบการบริหารต่าง ๆ ที่หลากหลาย

2.3 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนต่าง ๆ ในสังกัดกรุงเทพมหานครกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์.(2554).คู่มือแผนพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนพิทักษ์ พ.ศ. 2554-2556. (เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม)
- [2] ดวงมณี จงเจริญ.(2553) สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของผู้นำเครือข่ายผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ปรินญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [3] ยุทธนา มิ่งเมือง.(2549).การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี. ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [4] กัญญา บุญทอง.(2553).การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสีแอร์.ปรินญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [5] Yamamoto, Yoko. and Li, Jin. (2012). What makes a high-quality preschool? Similarities and differences between Chinese immigrant and European American parents' views. *Early Childhood Research Quarterly*. Online available on <http://www.journals.elsevier.com/early-childhood-research-quarterly/>
- [6] ทวี จันทร์อัน.(2552).การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ปรินญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.